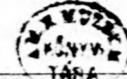

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasabos péntek 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetéseknél alku szerint a leg-
olcsóbb árértékűnek fel-
beljegyű minden külön beírta-
sádot 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában
foglaltó újsónak sora 50 krajcar

„Nyitár”-ben megjelenő közle-
mény minden példát sora 30 kr.
Hirdetéseknél felvételnek a kiadó
hivataltal. KUTASI I. Könyv-
nyomdájában, valamint ZICHER
MAN H. Könyv. Irodájában is.
Nem nélkül vagy barmontetoni
beküldött levelek nem vétel-
nek díjelenbe.

Kéziratok vissza nem
adnak.

Debreczenben

ÉLESET

iroda helyiségben
meghívtnak.

yai:

elosztása iránti

igargatóság.

abb angol, ana
kai rumot, Csá-
k, Souchong, —
g théát, — angol
nyeket,

és magyar pez
finom francia
ognacot, ugyszin-
rmésü tisztan ke-
iteres üvegekb
20 kr., 1/2 liter
vegnélkül 10 kr,

ali. Grói, Par-
i. Imperial saj-
ösi Liptói juh-

arany Java, C-
kavékát (min
kapható napon
ssen pergelve),

ajaul
öszef Zela

brecczen.

BOROK!

encém a t. közönség
nébe ajánlani, misze-
tezésén, az új ref-
zeleiben, saját
verkező tiszta ke-
minőségű borok ál-
vasztó közönség

literje 12 kr.
hegyi bor 16 f
termelésü 20 kr.
30 k-

dön köztudomás.
azokra a t. olvas-
pelmét és pártfogását,
on borok nagyobb és
ségben is folyvást kap-
rendelhetők.

Tisztelettel
Pap László
bormérő.

Kiss Albert beszéde.

— A képviselőház febr. 9-iki ülésén. —

T. képviselőház!

Azon komoly felszólalás után, melyet jelen vita alkalmával Irányi Dániel t. képviselőházban hangoztatott s a közoktatási miniszter ur nyilatkozata után, eltérve előzetes szándékától, csakis a közoktatási tárczát és ezt is csak pénzügyi tekintetben óhajtom egészen tárgyilag és rövid bírálat tárgyává tenni!

A mi első sorban magát a népnevelést illeti, kész örömmel elismerem, hogy az előttem fekvő 16. számú jelentés, mint ezt Irányi Dániel t. barátom jelezte, eléggé őszinte; sőt annyira őszinte, hogy én magának a jelentésnek statisztikai adataival fogok pusztán és ki zárolag foglalkozni.

Népnevelési ügyünkre nézve azonban annyit megjegyzek, hogy én Irányi D. t. képviselőtársam beszédeként azon részével nem értek egyet, midőn pénzügyi szempontból a népnevelés szükségleteire előirányzott összegről elfogadta a t. miniszter ur azon kijelentését, hogy midőn ezen czimen 25,000 ftt meggazdálkodás irányoztatik elő, ez a népnevelés terén csak megállapodást jelent, bocsánatot kérek, de én ezt elismerni nem tudom.

Mit mond ugyanis maga a miniszter ur erre vonatkozólag saját kijelentésében. A jelentés így szól:

„Bármennyire kívántam volna is a népnevelés javadalmát emelni, azt tekintettel az ország kedvezőtlen pénzügyi viszonyaira, még 25,000 fttal csökkentenem is kellett. E csökkentés természetesen egyelőre megállapodást jelent népnevelési intézményünk tovább fejlesztésében annyiban, a mennyiben a már elvállalt kötelezettségeken felül új iskolák állításába, vagy állami kezelésbe való áttételébe, ugyszintén új segélyek elvállalásába egyelőre nem bocsátkozhatom.”

T. ház! Az én felfogásom szerint ezen megállapodás, mely itt körülírtan jellezve van nem megállapodás, hanem határozott hanyatlás. (Helyeslés a szélső baloldalon.) — Mert népnevelésünk terén, ha az európai államok közt fennmaradni és az ezen téren folyó versenyben résztvenni akarunk, nem szabad megállapodnunk, mert ez a tér az, a hol már a megállapodás határozott hanyatlás. — (Helyeslés a szélső baloldalon)

En t. ház, ezen kijelentésnél e házban a kormány és az azt támogató többség — politikája ellen erősebb vádat elhangzani még nem hallottam. Kilencz éven át figyelmesen hallgattam mindazon felszólalásokat, melyek itt elhangzottak, de ezen vádnál erősebb vádat soha a kormány és az azt támogató többség ellen még ezen házban és a nemzet színe előtt elhangzani nem hallottam. Az a kormány és az azt támogató többség, mely éppen az ország pénzügyeinek

rendezésére vállalkozott, a 12 majdnem 13 évi kormányzás után ekként kénytelen a nemzet előtt megvallani, hogy 25,000 ftt évi összeg megtakarítása czéljából népnevelésnek fontos ügyét fejlődésében megállítani kénytelen.

Ez t. ház, oly vallomás tétel, melyre most csak rámutatok, de belőle a következőt beszédek végén ki fogom vonni. — (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Ennek kijelentése után minthogy a népnevelés ügyével Irányi Dániel t. képviselőtársam részletesen foglalkozott, én áttérek egy másik tárgyra, a jövőben vezetésű közoktatási ügyre, mivel a jelentés legnagyobb része éppen ezzel az ügygyel foglalkozik, a mit én a me alkotott közép iskolai törvény után nagyon természetesen találok.

En azt a hosszú és elismerem nagy gondalal kidolgozott jelentést figyelemmel átvizsgálom. Gondolkoztam annak tartalma felett, hogy magának képet alkossak azon politikáról, a mely a t. miniszter urat középiskolai oktatásunk terén, a jövőben vezetésű fogja. Elismerem, t. ház, ho y azon jelentésnek 107. és 108. lapján egy kijelentéssel találkozunk, melyet én többször hangoztatam e házban és melyre a t. miniszter ur figyelmet sokszor felhívtam.

Szavaim elhangzottak, félreértették vagy félremagyarázták azokat de ma már a tapasztalás igazat adott az én szavaimnak és ma már a t. miniszter ur jelentésében, habár nagyon halványan színeze s a pénzügyi helyzet kényszerhatása alatt, de még is ott találom azon pontot.

Megjegyzem, t. ház, hogy én — nem felekezeti szempontból szólok és be is fogom bizonyítani, hogy szavaimat egészen más érdekek, a magyar nemzetiség szempontjából intézendő tanügyi politika érdeke vezérli. (Tetszés a szélső baloldalon.) Ilyen szempontból bírálom én a közép iskolák állapotáról szóló jelentést és így szempontból hívom fel az általam kimutatandó statisztikai adatokra a t. háznak becses figyelmét. (Haljuk!)

Azon a helyen ugyanis, a melyre hivatkoztam a következő jelentés áll: (olvassa) „A középiskolai törvény által adott abbéli jogomat, hogy azon középiskolákat, melyek a törvény követelményeinek meg nem felelnek, megintseimmel szoríthassam állapotuk javítására, igen mérsékeltlen gyakoroltam, mert látam, hogy a hol még erő van, meg van a jóakarata is, csak idő kell ezen jóakarata kifejtéséhez.”

Ezt hangoztattam én a középiskola törvény megalkotásakor, hangoztattam azóta is. Örülök rajta, ha elvégre — bár szomorú tapasztalatok árán — jelen pénzügyi helyzetünkben is a t. miniszter ur jelentésében ugyanezt elvashatom. Mert t. ház, e kijelentés egy igen fontos ügygyel nagyon szoros, elválaszthatatlan összeköttetésben van. A miniszter ur

ugyanis jelentésében a 108. lapon, a mikor arról nyilatkozik, hogy középiskoláink legnagyobb részénél, különösen a gymnásiumok egyes osztályaiban a növendékek létszáma nagyobb a törvényben meghatározott 60-nál, azt a kijelentést teszi, mely szerint ő mindent elkövet, hogy a tanulók számát a törvényes létsáma, vagyis legalább 60-ra leszállítsa, de gondjele, lemond rá, hogy ezen korlátozás soha ne érje a helybeli tanulókat, csak az idegeneket, a kik felkereshetnek más gymnásiumot is.” En ezen ígéretet természetesen találtam, de ezen ígéret tagadhatlanul, igaz, hogy azon városok lakóinak, melyekben ezen középiskolák elhelyezve vannak, más vidék lakói felett igen lenyeges kedvezményt ad, valamint tagadhatlanul igaz, hogy azon városok lakói, a hol középiskolák elhelyezve vannak, már ezen ígéret nélkül is nagy kedvezményben részesülnek azon vidékek lakói felett, a hol középiskolák nincsenek.

Már most nem kicsiny fontosságú azon kérdés: hol vannak tehát, mely városokban elhelyezve azon középiskolák, főleg azon gymnásiumok, a melyek a t. miniszter ur rendelkezése alatt állanak, vagy általában felügyeltetnek? Ha megnezzük, mit találunk? Állami gymnásiumaink vannak, Budapest kivéve, Fiumében, Losoncban, Nagy-Szebenben, Fehértéplomban, Pancsován, Zomborban.

Tehát egytől egyig mind oly városokban vannak állami gymnásiumaink, a melyeknek lakosai nyelvükre nézve nem magyarok. De menjünk tovább, nézzük meg a miniszter felügyelete alatt álló, ugynevezett királyi és katolikus gymnásiumok hol és mely városokban vannak elhelyezve.

Elhelyezve vannak azok a következő városokban, u. m. Érsek-Ujvár, Léva, Nagyszombat, Nyitra, Pozsony, Pozsony-Szt.-György, Privigyé, Szokolca, Trencsén, Zsolna, Besztercebánya, Lőcse, Podolin, Rózsashegy, Roznyó, Selmeczbánya, Trstená, Bartfa, Eperjes, Kassa, Kis-Szeben, Munkács, Mármaros-Sziget, Satorfalja-Ujhely, Nagy-Bánya, Ungváry. Mindezek tehát határszéli és nagy részben nem magyarajku nemzetiség által lakott városokban vannak.

Magyar ajku városokban vannak ily gymnásiumok csakis Komárom Eger, Esztergom, Felegyháza, Gyöngyös, Jászberény, Kálcsa, Kecskemet, Szolnok Vác és Szatmáron. A magyar népek és pedig Miskolcztól elkezdve egészen Ujvidékig és Szathmártól elkezdve Szolnokig van ilyen középiskolája Debreczen, Miskolcz, Nagy-Károlyban és így csak három, de ezen három is csak algyrnásium. Van még egy Szentese, de az inkább községi, a mennyiben nagyrészt a város tartja fenn. Erdélyben és gymnásiumok jobban vannak elhelyezve, de ott is a magyar ajku lakosokkal bíró városokra csak hat, a más ajkakra pedig hét gymnásium esik.

En jól tudom azt, hogy ezen gymnasi-

moknak azon határszéli és idegen ajku városokban, a melyekben elhelyezve vannak, nemzeti nyelvünk terjesztése szempontjából igen fontos hivatásuk van; tudom azt is, sőt beismerem, hogy kötelességünk nekünk ezen idegen ajku nemzetiségek fiait, mint államunk polgárait segélni, hogy a magyar nyelvet megtanulják és tudományok képzettség útján az államhivatalokra magoknak képzést szerezhessenek; de ez egyáltalában nem teszi azt, hogy az ő kedvükért, vagy bármely szempontból saját magyar nemzetiségünkért dobjunk oda e téren áldozatul és saját magyar fajunknak hátrányára helyezzük el azon iskolákat Pedig hogy ugy történt és ugy folytatott máig, és hogy azon eredmény beállott, azt épen a t. miniszter ur által közöltetett statisztikai adatok elvitathatlanul igazolják, számok azok, melyeket elvitatni nem lehet, ha pedig egyszerűen hallgatással mellőzzük és figyelemre nem méltatjuk, talán már a közel jövőben megboszulja magát.

Ugyanis mit látunk? Mivel hogy azon gymnásiumok ekként vannak elhelyezve, a legutóbbi jelentés szerint a gymnasiumi tanulók közt következők anyanyelvi viszony jött létre: a reformált középiskoláiban magyar 94.9%, a kormány vezetése alatti középiskolákban 74.9%, a kormány rendelkezése alatti középiskolákban 67.4%. Ebből azonban még a nemzetiségekre nézve magyar tanulók létszámának arányát nem tudjuk megítélni, mert épen az államkormány rendelkezése alatti középiskolákban minden 1000 tanuló közül 903 mózes vallású, kikről jól tudjuk, hogy nyelvi tekintetében magyaroknak vétettek fel. Hogy tehát megtudjuk nemzetiségi tekintetben a tanulók közti számarányt, ezt a t. miniszter ur jelentéséből más módon kell kikeresnünk, meg kell hogy nézzük vallás tekintetében, s akkor a következő arányt találjuk: 100.000 lakos közül járt középiskolába zsidó 1208, unitárius 490, ágostai evangélikus 387, római katolikus 273, reformált 257, görög katólikus 106, görög keleti 97.

Ime t. ház, odáig jutottunk, és ezt a számadások megcáfolatlanul bizonyítják, hogy a magyar nemzet zömét alkotó római katolikus és református hívek növendékeinek létszáma a középiskolákban oda hanyatlott, hogy utánuk csakis a görög keleti és görög katolikus növendékek vannak. En ezen adatokat magából a t. miniszter ur jelentéséből vettém.

Mindenestre komoly és megfigyelésre méltó statisztikai adatok ezek és én ezen helyzet bekövetkezésének okát abban találok, mert középiskoláink legnagyobb részben állami jellegű, gymnasiumiaink pedig, főleg a határszélen levő és idegen ajku nemzetiségek által lakott városokban vannak elhelyezve, mint azt kimutattam.

Nem mondom, hogy a t. miniszter ur helyezte el azokat oda mind, mert jól tudom,

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Az akarat a büntető jogban.

— Dr. Ozory István székfoglaló értekezése. —

Olyan cselekményt, mely az általános akaratnál vagyis a törvényel, — a mi nem egyéb mint az általános akarat kifejezése — összhangban van, az általános akarat büntetnek nem tekinthet.

Hogy tehát valamely cselekmény büntet lehessen ahoz okvetlenül szükséges, hogy az általános akaratot sértse.

A büntetnek tehát mindég tárgya az általános akarat. De tárgya a büntetnek egyuttal rendszerint a különös akarat is, mert az általános akarat rendszerint épen az általános akarat meg, hogy megsértetik valamely általa védett különös akarat.

Különös akarat azonban nem mindég tárgya a büntetnek. Például ha valaki más annak beleegyezésével megöl. Ez esetben a beleegyezés által ki van zárva a különös egyéni akarat megsértése, de azért meg van sértve az általános akarat, mert ezen lemondást az általános akarat érvényesnek nem ismeri el.

Némely büntügyi jogász szerint a büntet tárgya a jog.

Ez azonban helytelen meghatározása a büntet tárgyának, mert igaz ugyan, hogy a büntet mindég sérti a tárgyi értelemben vett jogot, vagyis a jogviszonyokat meghatározó szabályok összességét és sértenie is kell ha mindég sérti az általános akaratot miután az általános akarat ezen vonatkozásban és a tárgyi értelemben vett jog ugyanaz és az is igaz, hogy a büntet sértetheti az alanyi érte-

lemben vett jogot vagyis az általános akarat által elismert egyéni akarat uralmat is, de sérthet olyan különös akaratot is, melyhez nincs sem dolog feletti közvetlen sem más akarat feletti uralom köve, mert az általános akarat ilyen különös akaratot is részesít védelemben, s így ha azt mondjuk, hogy a büntet tárgya a jog, akkor nem oldtuk fel a büntetnek minden lehető tárgyat, míg ha azt mondjuk, hogy a büntet tárgya az általános akarat mindég és valamely különös akarat rendszerint akkor igen.

Például a gyilkosságnál nincs megsértve alanyi jog, hanem általános akarat által védett különös akarat van sértve, vagyis megsértett a meggyilkoltnak életét kívánó akarat.

A természeti tárgyak pedig csak látszólag tárgyai a büntetnek, mert azok ellen csak annyiban lehet büntetett elkövetni, amennyiben az általános akarat által védett valamely különös akaratnak vannak összefüggésben s ez esetben is a cselekmény nem a természeti tárgy megsértése, hanem a vele összefüggésben lévő akarat megsértése miatt bűn tett, vagyis a büntet tárgya ez esetben is akarat és nem a természeti tárgy. Nem lehet például olyan természeti tárgyat ellopni a mely senkié sem, vagyis a mely semmiféle az általános akarat által védett különös akaratnál nincs összeköttetésben.

Büntetésre való tevékenység csak az emberből indulhat ki. A bünt-tést csak az ember és állat érzi, az állat azonban nem képes tetteinek horderejét belátni és különösen nem képes annak büntető jogi jellegét felismerni.

Büntetést tehát csak ember követhet el, a büntet tárgya csak ember lehet. Eszköz az a mi által az alanyi a tárgya hat, az eszköz

lehet tehát az emberi test vagy a külvilág természeti tárgyai.

Az alanyi szükségletet érez melyet kielégíteni óhajt.

Ezen szükséglet kielégítése az alanyi indoka, czélja.

Hogy ez a kielégítés eléressék az akaratnak egy gondolat kivételre bizonyos eredmény előidézésére kell irányulnia.

Az eredmény előidézésére irányzott akaratot cselzatnak nevezük. Ez által azonban az akarat még nem nyer kül létet.

Az akaratnak a külvilágba való lépését belső tanácskozás előzi meg, mely határozattal eltökéltséssel végződik. Az eltökélt akaratot nevezük szándékunk.

A gondolat kivitele, az eredmény előidézése ugy történik, hogy az eltökélt akarat az eszközebe helyezkedik, azt a tárgy ellen mozgásba hozza és ezen mozgás által közvetítődik az akarat ténnyé, a mit cselekménynek nevezünk.

A cselekmény tehát nem egyéb, mint az akaratnak ténnyé való közvetítése.

Mint emitem az akaratnak ténnyé való közvetítése vagyis a cselekmény csak akkor sértheti az általános akaratot és az általános akarat által védett különös akaratot ha a közvetítés az általános akarat és az általános akarat által védett különös akarat ellenére történik, a mi megint büntetnél csak család- szék avagy erőszak alkalmazása által eszközölhető.

akarata által védett különös akarat ellen irányul.

A büntetés szintén kényszer, csak hogy ez a kényszer nem az általános akarat és nem az általános akarat által védett különös akarat, hanem a bűnös akarat, illetőleg annak külső megvalósulása vagyis a bűnös jogköre ellen irányul.

A büntet is az akaratból indul ki és az akarat ellen irányul, a büntetés is az akaratból indul ki és az akarat ellen irányul.

A kényszer mint büntetés pedig igazolását az akarat szabadságában találja.

A büntetés lehet cselzerű az akarat szabadsága nélkül is, de igazságos soha, mert akarat szabadság nélkül nincs felelősség.

Cselzerűséggel a büntetést igazolni épen nem lehet, mint nem lehet cselzerűséggel igazolni a büntetést.

Aból azonban, hogy a büntetést cselzerűséggel igazolni nem lehet, nem következik, hogy a büntetéshez cselokat kötni sem lehet.

Mint Hegel mondja, ép ugy történik a mértékben kötött erkölcsi lét, mint a mértékhez kötött minőségi természeti lét. Bizonyos mennyiség változával mindkettő megszűnik ugyanaz a minőségi lét lenni és más minőségi lét lesz, de másrészt a mennyiség mértéke bizonyos szabad mozgást mindkettőnél megenged.

A debreczeni helyi vasut részvénytársaság folyó évi március hó 4-én délelőtt 10 órakor a városháza nagytanácstermében tartja II-ik rendes

KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

TÁRGYAK:

- I. Az igazgatóság 1887 évről szóló üzleti jelentése, ugyazint erre vonatkozólag a felügyelő bizottságnak jelentése.
- II. Az 1887 évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
- III. Az osztalék meghatározása.
- IV. Az alapszabályok 41. §-a értelmében két kilépett igazgatósági tag megválasztása.
- V. Az alapszabályok 57. §-a értelmében 3 felügyelő tag megválasztása.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az alapszabályok 27. §-a. A ki a közgyűlésen szavazati jogát gyakorolni kívánja, részvényeit a közgyűlés határnapja előtt legalább 3 nappal a debreczeni helyi vasut részvénytársaság üzleti irodájában, — vagy Budapesten Lüdheim és Társa cég irodájában, V. kerület Széchényi tér 5 szám alatt, letétmentényezni köteles.

Minden ha onló készítményekkel szemben előnyben részesíteni ezen labdacsokeket mentesek minden árta mas...
Egy doboz 15 labdacsoke tartalmazó 15 kr. Egy henger, mely 8 dobozt, tehát 120 labdacsoke tartalmaz, ára csak 1 f. o. é.

szekrekedéseket
eküzei, a legjobb betegségeknek e biztos forrását, a czukrázatok alakja miatt meg gyarmek is szivesen veszik. — Ezen labdacsoke egy-ig-n megtisztelő bizo...
OVAS! Minden doboz, a melyen e czég: gyógyszerár „zum heiligen Leopold“ nem áll és a hátsó oldalán védj-gyünkét nem hordja, egy hamisítvány, melynek megvetelétől a közön-ég óvatk Izen figyelni kell, hogy ne egy ros-z, semmi eredményt nem bír, de épenesség-ártalmas készítményt kapjan-k. Hatáozottan kell kérni: Neustein-féle Erzsébet labdacsokeket; ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható aláírással el vannak látva. — Főraktár: Bécsben Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph., Belváros, Ecke der Pa-ken-und Spiege gas e. Raktár, Debreczenben Rothschnek V. Emil és Götl Nándor urak gyógyszerártaiban.

Pilzeni kiviteli ászoksör

az első pilzeni részvény serfőződeből Nagybani eladás hordókban és palaczkokban.
A pal czok tölté-énél használt okszerü töltésmód a szesav legparányibb veszteségét kizárja, máltal a sör minősége és taróssága különös jónak bizonyult.
Arjegyzekek ingyen és bérmentve, vidéki megrendelések telkiismeretesen eszközöltenek.
Főraktár: SCHLEINCZ KAROLY és Társainál Budapest, VIII. stáczió-utca 47. sz.
Kapható Debreczenben: Kovács és Társainál Korona szálloda és Jónász L. központi kávéházában.

Első osztrák-magyar sorsjegyellenőrző iroda.

Több millió forintra rugó nyereség hever kifizetetlenül, mert a tulajdonosok nem tudják, hogy sorsjegyük esetleg már rég kihuzatott. A napilapok többnyire elkésve és rendetlenül közlik a huzá okat, kinek még sorsjegye van, nem er ily lappal célzt, ha többször távol van hazulról. De más teyleges veszteség is mindennapi dolog. A kinek a legkisebb nyereségnyel huzatott ki az értékpapírja, azzal, hogy ki nem cserélheti, elveszti kilátását nagyobb nyereségre. E köztudomású tények oly intézkedések megtételére bírtak, mely et mindenki, a kinek bármily nemü értékpapírja van, bizonyára a legnagyobb örömmel fog fogadni,
mindössze 40 kr.-ért
az összes tudomásomra adott értékpapírok eddigi valamennyi huzását ellenőrzöm és azonfelül az összes huzásokat egy éven belül.
Mélóztassék tehát a birtokában levő huzának áldvátelt összes értékpapírjait nekem jegyzékben beküldeni vagy személy sen bejelenteni. Az ellenőrzésért járó évi 40 kr. díjat vagy postautalvánnyal, vagy — a mi legolcsóbb — bélyegben vagy egyszerű levélben tessék beküldeni.
Ezért én kü dök nyugtát a 40 kr évi ellenőrző díjról és egyttal értesítést, ha va amely papírja a bejelentés napjáig huzatott. Ha va amely sorsjegye évközben huzatik, zárt levélben áldok értesítést.
bank- és váltóház **ERNYEI A. H.** Budapest, V., Dorottya u 5.
Prospektusok kívánatra ingyen és bérmentve.

Van szerencsém a n. é. közön-ségnek tudomására juttatni, üzletem leltározása folytán

összes

női ruhakelméket, cretonokat, szőnyeget, férfi gyapju kelméket

es különösen

fekete és szines ternókat a mai naptól rendkívüli leszállított áron kiárulom.

BOSZNAV J.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás. Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-jegy egy sas és MOLL A. sokszorosított czége látható.
Nyári gyógyítás. Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörce, nyálk, gyomorégés, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönbébb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.
Őszi gyógyítás. Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerártaiban. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.
Téli gyógyítás. Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.
Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.
Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten ízsese meg“-et mondok érte; ezek a gyomot jóvá és sőt könnyivé teszik.
Tisztelettel Steinko Ján. F. lelkész Honnenschlag-ban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer. Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.
köszvény. Bedörzsöléstül sikeres használat köszvény, csusz, mindennemü testfájdalmak és benulásnál; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok gyuladásoknál. Bel-sőleg vízzel vegyítve hirtelen roszullét, hányás, kolika és hasmenésnél.
CSUZ és minden. Egy üveg ára használati utasítással 80 kr. o. é.
meghülesi betegségek ellen. Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerártaiban és anyag kereskedéseiben. MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.
Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.
Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.
Kitünő Moll féle francia borszesz és sója vidéke-men nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.
Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholup-ban.

Raktárak Debreczenben: Götl Nándor, Dr. Rothschnek V. Emil, Tamásy Károly gyógyszerártaiban, Gerébi Fülöp és Szepe-sy Antal kereskedőknek.

8000 Hungária Drill sorvetőt szállított eddig

K Ü H N E E.

gazdasági gépgyára Mosonban.

Főraktár: Budapest, VI. vácsi-körut.

Leszállított árok. Utánzatoktól óvakodjunk!

UJ! 1-2-3 barázdás vas-ekék, Laake-féle rétborona, Thallmayer-féle Arankab- választó, „Acme“ amerikai borona-stb.

1888.

Előzetes...
Három...
kódunk...
De a...
esetre sem...
rándok, a...
keltett, r...
szétfoszolta...
beszédével...
álmódunk...
a lutriba...
Mikor...
nap első...
feleltük...
ség sem...
szánt szá...
kott.

A va...
hogy Néme...
kos beszé...
lentkezik...
ban is.

Ausz...
nem ér...
ország...
czoln...
kudni...
tik más...
marck et...
sága has...
ki társana...
czégbé me...
Őszi...
hatalmas...
séges, de...
mely nem...
leti-épület...
ból maga...
kövek sul...
ülésén, a...
szétre kö...
mán Sa...
nök szót...
„Gran...
és melleke...
telreertette...
Bismarck...
a berlini...
A berlini...
legtöbbsz...
marck ügy...
közrejátsz...
gáda a kö...
azonban...
völtte...
az a ng...
Ha Bismar...
birodalom...
beállható...
vesse et...
események...
es Ausztri...
be, ugy e...
a többi hat...
ország...
és Ang...
ország...
mint N...
ország...
nak és...
szánde...
szilárdul...
melyeket...
négy nem...
ó is teljes...
teben, h...
ország...
csak Or...
telen cse...
Angolorsz...
határozott...
hogy Or...
pest sem...
határozott...
tárgyalás...
eljárása...
loan nyil...
Bismarck...
sitásainak...
és azt a...
hogy a c...
beke fen...
Im...
tria és...